

H. Overst

Tintelingen

Amsterdam H. V. „Ontwikkeling”

TINTELINGEN

▪ DOOR ▪

H. OVERST

AMSTERDAM ▪ N.V. „ONTWIKKELING” ▪ 1922

VOORREDE VAN DEN SCHRIJVER

Geestdrift, spot, verontwaardiging,

Bezorgde mij een „tinteling”.

Goê-menschen, ik moest mij toch uiten? —

En ging mij aan versjes te buiten . . .

SCHOONZICHT!

Hoe wonder-schoon zijt gij, Natuur!
Als ik zoo uit mijn venster gluur . . .
Een groote roode zee — van daken,
Een woud van pijpen — zwartsel braken,
De musschen hup'len in de goot,
Een zwarte kat hapt vliegen dood —
Vlak voor mij, in den gootebak,
Een muizen-lijk, een dorre tak,
Wat drabbig, kwabbig modder-water —
Een groen-bemoste blompot staat er
Met goren stronk, wat plant eens was,
Verlaten in de zwarte plas.
En verder, bij mijn overburen
— Die ook al naar het schoone turen —
Een witte wasch van natte luiers,
Een bloemen-rek met schoeneschuiers,
Een blauwe pan, een vogelkooi,
Een vliegekast, een rommelzooi . . .
M'n pen! Ik zweet er een gedicht!
Zoo overschoon dat vergezicht!

STAD IN MIST.

De wolken komen gevallen,
En gaan de stad op-eten,
Verslinden kaden en wallen
En knagen huizen tot keeten.

En alles gaat vervagen,
En kerke-kap en toren
Verdwijnen in wolken-magen,
Zijn opgeslikt, verloren —

De boomen, angstig, schuilen
Hun kruinen in nevel-vachten,
En staan bedroefd te huilen ;
Hun tranen vullen de grachten.

De menschen zijn verlaten,
Ze schimmen door de stad,
En alles in de straten
Is grijs en goor en nat —

GRACHTJE.

Boomen in lentedos
Pralen aan gracht,
Pas gingen knoppen los
Jong-groene pracht.

Spiegelend wonder-mooi
Zich in het vlak,
Fijn-lijne boomentooi
Talloos getak.

Bruggetje, oud van steen,
Doet er zoo goed,
Staat er zoo heel alleen,
Mos aan den voet.

Huizen zoo stroef en stil —
Goud is hun top,
Zien in gerimpel-tril
Zich op hun kop.

Straaltje van zon-gespeel
Valt in de vaart,
Vogeltjes joelgekweel
Klinkert en klaart.

Blaadjes waar wind door zong
Dansen zoo boud — —
Grachtje, wat doe je jong,
Wät ben je oud!

MEI.

Door de landen lacht de lent',
Schatert langs de velden,
Zon-gewekte kleuren-bent
Zingt de dooden-tijd ten end,
— Jubelend vermelden.

Jonge klank doortrilt de lucht,
Blijheid is geboren!
Zwellend in al breeder vlucht
Tot een heir-macht van gerucht,
— Een geluiden-toren.

Vreugde leeft er in ons hart,
Hoop in onze hoofden,
Graven groeven wij de smart,
Droeve vlooden weg-getart,
Wanhoop wij verdoofden.

W' leven heden ònzen dag,
Stralend in ons leven.
Uit ons denken woei een rag;
Nimmer nog de wereld zag
Zoo geluk door-weven.

Wèg het werk, toe de poort!
Onze harten zingen.
Weg wat lijf en leven moord,
Eénen dag slechts ongestoord
Doen we eigen dingen.

Broederschap in één geluid,
Groetend langs de lanen.
Blijde Mei-dag, Tijdenbruid,
Spreid uw gulle handen uit,
Zegent onze vanen!

MEI-GROET.

Joechei! Joechei!
Daar komt de Mei
In gouden Zonne-wagen.
Weest blij! Weest blij!
Zij zijn voorbij
De sombere neveldagen.

Gegroet! Gegroet!
Gij lichte stoet,
Wij smachten naar uw komen.
Gij doet, gij doet
Zoo wonder-zoet,
Ons van uw komste droomen.

Hoe mooi! hoe mooi
Is toch uw tooi
Waarmee gij zijt behangen.
O strooi! O strooi
Uw wondertoo;
De kleuren van uw wangen.

Treedt in! Treedt in
Toovergodin,
Met uwe vruchtb're handen.
Bemin! Bemin
Kleuren-vorstin
De liefde-hijgende handen.

Joechei! Joechei!
Daar is de Mei
Met frissche, jonge klanken.
In rei! In rei!
Wij zullen Mei
Met jonge zangen danken.

ZONNEDAG.

Het zonnetje vroolijkt aan klaar-blauwe lucht
En brengt er de stad aan het lachen.
En vult er de straten met feest van gerucht
Van menschen die praten en lachen.

De menschen zij doen er zoo wonder-verheugd,
Alsof er wat moois ging gebeuren ;
Zoo glanzen de oogen, zoo stralen, van vreugd,
De blijde gelaten die kleuren.

En huizen en straten, zij léven in zon !
Met goud overstroomd zijn de boomen.
De stad is zoo frisch of in jongende bron
Ze plassend een bad had genomen.

Een juichende lust heeft ons wezen vervuld,
Nu wakkert de druiligste droomen.
We smaken, en raken niet uitgesmuld,
De eerste dag zon van de zomer !

RUST-UUR.

Het heele straatje was vervuld
Van blonde zonne-weelde,
Die trilde en die speelde,
En dak en venster had verguld.
En ramen stonden open,
In kamers stroomde zomer-lucht,
Naar buiten kwam wat huis-gerucht —
Een poes kwam aangeslopen,
Zoo zacht op zijë slofjes,
Zij nam een bad op vensterbank,
Kneep eens 'r oogjes toe, tot dank,
En keek naar zonne-stofjes.
Dan kwam er een brutaaltje,
Een trippel-beentje, krummel-klein,
Die plaste in den zonne-schijn
En greep er naar een straaltje —
Het babbelde een praatje
En keek er naar een vliegje vlug,
Dat danste heen en kwam terug —
'k Zag nooit zoo mooi het straatje.

OCHTEND-IDYLLE.

Het was nog wat vroeg,
Maar de zon was al op,
Het weertje dat was er zoo mooi.
Wat vedertjes droeg
En geluid in de krop
Kwam zingend uit nest en uit kooi.

Een droomende knaap
Kwam z'n kamertje uit,
En kreeg er een zoen van de zon,
En weg was zijn slaap
En met vroolijke fluit
Bezong-ie het moois wat-ie kon.

Hij zong er een wijsje
Van wei en van gras,
Van kleurige, fleurige dingen.
Hij zong als een sijsje
Dat, blijde, al was
Voor broedende gaai aan het zingen.

Zoo floot hij er lustig
Zijn liedekje uit,
Zoo lustig van hart en van zinnen.
En werd toen heel rustig
En borg zijn fluit . . .
En liep een fabrieks-poorte binnen.

LENTE.

Ik zat zoo voor het open raam
En dacht er in mijn eentje,
En nam een hapje lente-lucht,
En keek er naar een musschenklucht,
Die vochten om een teentje.

Ik keek zoo in de smalle straat
En sprak dan in m'n eigen:
Wat fleurt die zon dat straatje op,
Wat kleurt ze mooi dat dak, dien top,
Je zou d'r schik in krijgen.

Hoe goed doet nu die gore scheur,
De huizen staan te spinnen,
Voor wie z'n vensters openzet
En op het zon-gegoochel let
Is 't nog zoo kwaad niet binnen.

Maar als daar straks de zomer komt,
De stralen feller blinken,
Als 't zonnetje uit broeien gaat,
De helle gloed naar binnen slaat . . .
Wat zal 't dáár dan stinken.

ZOMER-PARK.

Een bruggetje met groene ranken,
Een wijde plek met kleur en klanken —
Een perkje van dauwig gras,
Een vijver met wat zon-geplas
En zwanen die omhoog gaan staan,
Het water met hun vleugels slaan —
Een zomer-kindje, heel alleen,
Gooit kringetjes met kiezelsteen —
Veel boomen die in bloeisel staan,
Veel menschen die daar ondergaan,
En over àl wat zonnevonken.
Dan vlindertjes die, zomer-dronken,
Al tuimelend een bloempje zoeken.
En doffers die hun duifjes roekken —
Een vogelrijk, een dol gewemel,
Begroet de lichte zonne-hemel —
Een schat van kleuren, geuren-zoet,
Een weelde-park, een zomer-groet.

AVOND-RUST.

Een zwoele avond,
Een stille straat,
Wat koels ons lavend,
Voorbij ons gaat.

Menschen aan deuren
In luie lust,
Avond gebeuren
In rust gesust.

Licht-roode vlekken
Aan diep-hooge lucht,
Stille gesprekken . . .
Wat ver gerucht . . .

ZOMER!

Hoe heerlijk als de zonne straalt
Van wolkeloozen koepel,
De warmte op je nederdaalt
En streelt je, zacht en soepel.
Wanneer je aan den wijden plas
In strandstoel weggescholen,
Of in een lusteren zomerjas
Loopt door een bosch te dolen —

Maar als je zonder schut of dek
Een uur of twaalf sjouwen moet . . .
Dan zeg je gauw: Och zon, verrek,
Je brandt me blaren op m'n snoet!

Hoe heerlijk als in 't middaguur
In schaduwrijk priëltje,
Je knipoogt naar 't zonnevuur
En luierend verveelt je.
In zacht in slaap je knikkebolt,
Je op het gras gaat vlijën,
Behaaglijk in elkaar je rolt
En zoet je heen voelt glijen —

Maar als je zoo een mooien tuin
Met vrachten grint bestraten moet,
Het zweet je druppelt van je kruin . . .
Dan háát je helschen zonnegloed.

Hoe heerlijk als op mooien dag
Een uurtje je gaat toeren,
En met een weltevreden lach
Zoo om je zit te loeren.

Of rustig wat uit fietsen gaat
Door lommerrijke dreven —
Wie, die er dan op aarde haat
Het zonne-rijke leven?! —

Maar als je op een zware kar
In het zweet je trappen moet,
Dan wordt ook 't fietsen je te bar . . .
En vlóek je de zon, verwoed, verwoed!

SJOUWERS.

In de gracht daar lag een schuit,
Aan die schuit daar werd geladen;
Mannen door de zon gebraden,
— Stralen brandden op hun huid —
Sleepten in en droegen uit.

't Zweet, dat gutste van hun kop,
Veegden ze met rooie doeken.
In hun baaien onderbroeken
Liepen ze in kort galop;
Sjouwden meel de stijlte op.

Zuchtend keken ze omhoog,
Vloekend om de felle hitte,
Was geen tijd om eens te zitten,
Lijven nat en keelen droog,
— Poe-haan hield een wakend oog.

Schuit was leeg, het werk was klaar;
Sjouwer met z'n rug gebogen,
Slappe armen, doffe oogen,
Pruttelt dan een zucht zoo zwaar:
Och, was ik tocheen trekhond maar...

DE BAKKERS.

Wij bakkers zien er zoo wit, zoo wit,
Wij maken het kostelijk brood,
Onze zielen zijn koud, onze lijven verhit,
Wij maken het heerlijke brood.
De spuwende oven schroeit er ons vel
En sloopt er onze krachten.
Wij bakkers, wij maken het voedzaam brood;
Wij slapen onze dagen dood,
Dood maken ons de nachten.

Wij bakkers zien er zoo wit, zoo wit,
Wij maken het kostelijk brood.
Onze hoofden zijn leeg, uit ons lijf is de pit,
Wij maken het heerlijke brood.
De oven vreet er ons merg, ons vet
En smoort onze gedachten,
Wij bakkers, wij maken het voedzaam brood;
De witte tering maakt ons dood,
Dood maken ons de nachten.

Wij bakkers zien er zoo wit, zoo wit,
Wij maken het kostelijk brood.
Onze lijven zoo mager, onze kaken zoo wit,
Wij maken het heerlijke brood.
De hittende oven, zijn adem zoo fel,
Naar koelte van Dood ons doet smachten.
Wij bakkers, wij brengen het Leven in brood
En bakken ons zelf een vroegen dood.
Dood maken ons de nachten.

DE GRAVERS.

Wij gravers graven heel den dag,
Van 's morgens dat de zon ons zag
Tot dat zij gaat ter ruste.
Wij staan gebogen op het land,
En gloeien in den zonne-brand
En weten niet van rusten.

Wij graven met spa en scheppen met schop
En smijten hoog de kluiten op
En staan in kou te zweeten.
Wat worden onze lijven stram,
Die dag dan nooit een einde nam?
We snakken naar de keeten.

Wij graven en slaven aan polder en dijk,
Wij plassen en stappen in modder en slijk
En graven ons eigen kuilen.
Wij graven tot wij zijn verbruikt,
Totdat de Dood onz' oogen luikt,
W' in laatste groeve schuilen . . .

DE BOUWERS.

De bouwers loopen af en aan,
Dragen de kalk en lengen ze aan.
 Ze kloppen de houten
 En klinken de bouten,
Stapelen metselend steen op steen,
 Zetten de lompe
 Huizen-klompen,
Rijgen de straten aan-één.

De bouwers loopen heen en weer,
Beklimmen den steiger, bestijgen de leer,
 Zij plaatsen de deuren
 En voegen de scheuren,
Vormen de daken, leggen de lei,
 Deelen in brokken
 De menschen-hokken,
Zetten de huizen in rei.

De bouwers klimmen naar omhoog
En kronen hun werk met koepel en boog
 En dekken met kleuren
 Kozijnen en deuren.
Verlaten hun maaksel, de trotsche huizen,
 Ze kijken een keer
 En keeren niet weer
Maar kruipen in hun kluizen.

DE DOKKERS.

De dokkers zweeten in het ruim,
 Heisch op!
Vouwen hun mouwen, schuiven hun pruim,
 Háál op!
 Wat stuift toch dat koren,
 Wat dreunt dat machien,
 Verscheurt er je ooren,
 Belet je te zien.
Dokkers, mannen van de haven,
Dagen in het ruim begraven.

De dokkers sjouwen op het dek,
 Pàk an!
Plaatsen de balen op stevigen nek,
 Op dan!
 Laat zwieren de lieren,
 Hup! help een beetje,
 De touwen laat vieren.
 Ik haal d'r m'n zweetje.
Dokkers, mannen van de haven,
Prachtige, krachtige handelsslaven.

De dokkers drent'len aan den wal
 Zonder.
Ze strekken de nekken, bestaren als mal
 't Wonder.
 En vloeken verwoed
 Den ijzeren werker,
 Die hun werk doet,
 Maar vlugger en sterker . . .
Dokkers! mannen van de haven,
Komt hier met je kracht, je prachtige gave!

HET LIED VAN DEN KUIPER.

Kom, jongen, steek je handen uit
En pak het werk aan!
Ik win vandaag geen rooien duit,
Blijft zoo het werk gaan.
Klop-klop-klop-klop!
Voeg de duigen, sla de banden,
Laat de krullen lustig branden,
Klopperde-klopperde-klopperde-klop!
Kuipen aan den grooten weg
Het heeft z'n voor, het heeft z'n tegen;
Maakt het kijken ook verlegen,
Je haalt d'r soms een prijsje weg:
Klop, klop, klop!

Kom jongen, grijp je hamer vast
En laat je handen gaan!
Ik heb een baantje dat je past
Dus laat je speeltje staan.
Klop-klop-klop-klop!
Kuipen wij het puik der puiken,
Moeder kan wat geld gebruiken.
Klopperde-klopperde-klopperde-klop!
Loop een reisje in het rond,
Laat je tikker lustig tikken,
Strakjes komt de tijd van bikken,
Werken maakt een gragen mond.
Klop, klop, klop!

Kom jongen, ruim de spaander op
En doe de rommel weg!
De hamer danst 'r in m'n kop
Als of ik hoepels leg:
Klop-klop-klop-klop!
Het is de deun van alle dagen,
Het einde moet de last maar dragen.
Klopperde-klopperde-klopperde-klop!
Ouwe, afgebeukte ton,
Klop maar vaten, klop maar fusten,
Eenmaal komt de tijd van rusten,
Dat-ie morgen komen kon . . . ,
Klop . . . klop . . . klop . . .

BAKKERS-KLACHT.

Ik sta in den regen
En schel en klop;
Die lui zijn zeker
Nog niet op.
Het is ook zoo vroeg nog,
Pas wijkt de nacht,
Ik schik in mijn lot
Mij dus — en wacht.

Wat tergt die regen
En striemt mij de wind!
En nergens waar ik
Een schuilplaatsje vind.
Hè, ik benijd je
Je bedden zoo zacht;
Maar ik ben de bakker
En mopper — en wacht.

Wat sarrend is toch
Dat lange staan,
Maartoch moet 'k wachten
Mag nog niet gaan . . .
Ik dicht dus gelaten
Deez' droeve klacht;
En sta in den regen
En ril — en wacht.

NIEUW WERKMANS LIED.

Wij hebben twee sterke armen,
Maar kunnen ze niet verkoopen.
Nu komen wij bij de armen
Een gaan met liedjes loopen.
Wij zingen met verdriet —
Een centje kost een lied,

Wij hebben twee sterke vuisten,
Maar zwerven langs de keien,
Een liedje in onze knuisten.
Loerend naar alle zijën
Of ons geen diender ziet —
Een centje kost ons lied.

Wij hebben twee handen, zoo sterk,
Maar moeten blijven looien.
We loopen de stad rond om werk ;
Al hebben w' hekel aan schooien.
Van mopperen eet je niet —
Een centje kost ons lied.

ACHTER DE KAR.

't Is een nare, saaie dag,
Een dag om van te huilen.
Ik wou dat ik in bed al lag,
Zou onder dek ik schuilen.

De regen spettert op mij neer
En klit m'n goed aan 't lijf.
Ajasses! Wat een hondeweer,
Ik wordt zoo kil, zoo stijf.

M'n schoenen stappen in een plas,
M'n voeten worden nat.
Hè, als ik Burgemeester was
Ik dáár geen last van had.

De straten zijn zoo vet als brei,
De hemel is als lood.
Het leven is zoo mooi, zoo blij . . .
Je wenscht je zelve dood.

Het is een nare, saaie dag,
De zon die blijft maar schuilen,
O! als ik maar één straaltje zag . . .
'k Begin verdomd te huilen!

DE OUDE DAG.

De oude baas was heengegaan,
De jonge nam de zaken.
Die sprak : „Het is nu mooi, kom aan
Ik zal schoon schip gaan maken.”

Hij monsterde de heele ploeg,
Een oudje stond te beven.
„Mij dunkt,” zei baas, jij hebt genoeg
Gewerkt van je leven.

„Jij moet een beetje rusten gaan,
Daar zal je op van knappen,
Hè, ouwe man, dat staat je aan” —
Zoo stond de baas te snappen.

Het oudje nam z'n bullen mee,
De baas gaf hem een pootje.
Nu rust de ouwe heel tevrêe —
Hij bedelt voor z'n broodje !

BEGRAFENIS.

Een zwarte stoet,
Een strakke snoet.
Acht klagers
En acht dragers.
Een ouwe knol,
Koetsier met lol,
Vertoon heel veel,
Gemeend een deel.
Muziek op straat;
De steek kijkt kwaad.
Agent zegt! Stop!
Rij nou maar op.
Op het kerhof
Een vloed van lof;
„Een heel goed mensch”.
Een hemelwensch —
Bedroefd gezicht
De oogen dicht —
Een diepe kuil
Met open muil.
De kist zakt neer:
„Die komt niet weer.
„Een schoppie aard,
„Dat is-ie waard.” —
De koets gaat voort,
Verlaat de poort.
Nog eens geweent
En allen heen . . .

HEERTJE.

Kleeren zitten puikjes,
Belorgnette luikjes.
Kettinkje dat glimmert,
Buikje wel-betimmerd,
Sigaartje met een randje
En een piek-fijn brandje,
Bejuweelde pinkje —
Jasses, vent, wat stink-je!
Matig toch een beetje
Je odeuren-zweetje!
Lachje als gehinnik,
Houding van hier-bin-ik.
Kinnetje dat zwabbert,
Wangetjes belabberd —
't Is een sjovel boeltje,
Darwinisten-smoeltje.

POËETJE.

Overvloedig hair,
Een verbazend air,
Bestudeerde stand,
Dagen lanterfant.
Opgeslagen oogen
Dwepend naar den hooge.
Broeit er een sonnet,
Opdracht : Juliët.
Vreet er van z'n Vâartje,
Noemt zich martelaartje,
Waant zich, in genie,
Vondel's even-knie —
Maar d'omstandigheden
Drukken 'm beneden . . .
Man, hier heb je centen
Ga met groente venten!

STUDENTJE.

Duivelsch aardig ventje,
Knipsel mode-ventje.
Net gekleede rokje,
Dunne sprieten-stokje.
Boordje als reclame-zuil.
Op z'n uitgestreken muil
Zeven knevel-haartjes,
Veel al voor z'n jaartjes,
Op z'n smalle kopje
Hoog castoren dopje —
Ventje doet heel wijsjes
Tegen knappe meisjes,
Ploerten moeten wijken:
Zegevierend kijken . . .
Halfwassen slungel,
Misgebakken klungel!

KOLONIST.

Een fluweelen broekje,
Een gebatikt doekje,
Buisje boven dicht,
Bar verwaand gezicht.
Kinnetje met groeisel,
Groote-gaten-schoeisel,
Kauwt kersouse-nootjes,
Hapt in rauwe krootjes,
Knabbelt sport-beschuitjes,
Pruimt op groene spruitjes.
Zeurt van Reiner Leven,
Kletst van Ethisch-streven.
Luistert vol verbaasdheid
Naar z'n eigen dwaasheid . . .
Akelige kwallen,
Losgelaten mallen.

ANTI.

Broeder in den Heere,
Loopt in zwarte kleeren,
Baardjes bij z'n ooren,
Noemt zich uitverkoren.
Heilige oog-verdraaiër,
Stiekeme God-verraaiër,
Smaalt de Farizëer,
Bijbel-exegëer —
Staat te middernacht
Voor een kast op wacht,
Fleemt in zalvend brouwen,
Handen saam-gevouwen.
Geeft ter sluiks een lonk-er,
Knijpt de kat in 't donker . . .
Fijne zemel-knooper,
Gladde hemel-kooper.

WERREK-MAN.

Werken als een ezel,
Kletsen als een kwezel.
Heele goeie sul,
Hersentjes van nul.
Voor de baas heel zoet,
Uitgestreken snoet.
Pestkop voor de maats,
Tegen kleintjes praats.
Socialen-vreter,
't Hiernamaals beter.
Broertje dood aan staken,
Zijn verboden zaken.
Voor berusting preeken
Is-ie wel te spreken . . .
Hendrikje braaf,
Een geboren slaaf.

KINDERVOEDING.

Gedwongen-bedaard, aan tafels geschaard,
Zitten de achterhoek-wichten,
Ze geven geen kik, doch begeerig hun blik
En hongerig hunne gezichten.
Gewichtig en zwaar, loopt, stroef van gebaar,
Een dame met driërlei kinnen
En geeft, na een stond van gestaar in het rond,
Het sein dat het maal kan beginnen,
Maar proeft eerst van bord, dat volgeschept wordt,
Een lepel met tuitende lippen,
En zet dan, verrast, — is er ooit zoo gegast? —
Een hemelsch gezicht bij het nippen . . .

't Wordt stil in de zaal; aan 't armenmaal
Als muizen de kinderen eten.
Van hun maag wordt de klacht zoo tot zwijgen gebracht . . .
Van de dames tegelijk het geweten!

GEESTELIJKE „SNERT“.

Een demokraat
In nerf en naad,
Verlicht in doen en denken.
Zijn tijd vooruit,
Kijkt op geen duit,
Weet niet van zijwaarts zwenken.
Hij heeft z'n tijd
Geheel gewijd
Aan d' werkende klasse:
„Verheft den geest!“
Mint kunst — en leest!“
Hij ziet den vloed al wassen . . .

Zoo'n demokraat
Weet heusch niet kwaad
Z'n dagen te besteden,
Hij doet veel goed,
Dat is zoo zoet
En... maakt den mensch tevreden.
Je moet wat doen
Voor je fatsoen
En... tegen de verveling.
Zoo doet hij dan
De brave man . . .
Aan geest'lijke bedeeeling!

BOEKENHELD.

Z'n droeve blik,
Z'n heele „ik”
Getuigt van „zielesmarten”.
Hij heeft koliek,
Is zenuwziek,
Verbeelding speelt hem parten.

Hij voelt „immens”,
Is „übermensch”
En waant zich onbegrepen.
Het heele „zijn”
Is hem te klein,
De wereld te benepen.

Met ware lust
Zichzelf hij kust,
Vertroetelend z'n „zieltje”.
Z'n hart verdord,
De held, hij wordt
Een egoïstisch fieltje!

Zoo leeft de bloed
Met ziek gemoed —
Kan niets z'n smart dan stelpen?
Welja, gewis!
Mijn meening is:
Een koude douche zou helpen!

„INTELLECTUEEL”.

Een bruine baard,
Zeer goed bewaard,
Een zwierig-open jasje.
Een lorgnet
Sjiek opgezet,
Bevallig huppel-pasje.
Hij is zoo kweek,
Zoo artistiek,
En heusch geen idiootje.
Die bolleboos,
Hij is zoo loos,
Verdient met *schijn* zijn broodje.

KUNSTENAAR.

Met diep gevoel
Het strijd-gewoel
Aanschouwt zijn kunstenaars-ziele.
Hoe schoon, voorwaar,
Het pracht-gebaar
Der scharen die daar krielen!
Dat aan te zien,
M'n goede liên,
Het lijkt mij toch voornamer
Dan mee te doen . . .
Dus vol fatsoen
Sluit hij zich in zijn kamer!

„GOUDEN JEUGD”.

Een zak vol „moos”,
Maar hersenloos
En lodderige oogen.
Een oude knaap,
Een menschen-aap,
Op weg van uit-te-drogen —
Die jonge prots
Is duivels trots
Op zijn . . . dégeneratie;
Ziet suffend neer
Op lager sfeer,
En zwaait z'n lijf met gratie . . .

PENNELIKKER.

Z'n hals gesmoord
In pantser-boord,
Bewaart het hoofd voor zwikken.
Kan heel charmant,
Met stok in hand,
De straatsteentjes betikken.
Zijn hoofd ook hol;
Zijn hoed is bol,
En . . . is 't er geen pientje?
Die copieist,
Niet zuinig is 't —
Ontvangt per maand een tientje!

LAKEI.

Zijn pak getrest,
Een bloed-rood vest,
Een opgeblazen facie.
Zijn neus vooruit —
Die hondenspruit
Acht zich zoowaar een baasie.
Zijn rug gekromd,
Als meester komt
Vol eerbied is zijn beven.
Zoo'n trouwe booi,
Voor flinke fooi
Verpatst-ie ziel en leven!

FILANTROOP.

De krotten-baas
Hooft droef relaas
Van innen van zijn huurtjes.
En roept verwoed :
„Dat krot-gebroed,
Ik véél van hen geen kuurtjes!”

Waar boven poort
Het opschrift hoort :
„Hier wordt men uitgezogen.”
Daar prijkt aan deur
In galm en geur :
„Liefdadigheid naar Vermogen!”

ZOONTJE.

Den jongeheer
Bevalt niet meer
Het levenlange luieren.
Hij is blasé
Van 't wereld-wee —
Je kunt niet eeuwig kuieren.
Maar wat gedaan?
Ha, dàt zal gaan!
Ziet hem zijn stal uitwippen!
Met energie
En waar genie . . .
Gaaf hij zijn nagels knippen!

„SOCIALE STUDIËN“.

Zij heeft geflirt,
Verliefd gekird,
Getennist naar behooren.
Ging vaak op reis,
Werd wereld-wijs —
Niets kon haar meer bekoren.
Maar 't werd te zot,
Het overschot
In hare tijdsverdeeling —
Nu bestudeert
Zij zeer geleerd
Den Arbeid uit verveling!

DE DONKERE STAD . . .

De avond was donker, de avond was guur
En glibberig waren de straten,
Daar stond in den regen, het was twaalf uur,
Een vrouw, en die bood 'r haar lichaam te huur —
Ze stond met een huurder te praten.

En verder de straat in, daar was 'r een kroeg,
Daar zaten nog luidjes te plakken.
De klok wees op twaalf, het was dus nog vroeg —
Nog twee uren voor men de straat je op joeg —
Je kon dus nog borreltjes pakken.

Dan stond er wat verder een kind in een gang,
Daar schreeuwden wat kinderen om eten.
Ze waren alleen en ze waren zoo bang —
Uit kroeg kwam gegalm van dronkemanszang
Van vader — die had ze vergeten . . .

En moeder kwam thuis met wat centen en brood,
De kinderen lachten tevreden.
Maar moeder was stil: haar harte was dood,
Ze liep er zoo langzaam al drukte 'r lood —
En vader lag dronken beneden . . .

KIEKJES.

ZWERVER.

Hij strompelt langs de wallekant
en keek in 't rond,
En zocht in vuil, met bevende hand
of-ie niets vond.
Hij zag een kliekje bij een boom,
hij wist geen raad,
Dus at-ie begeerig, zonderschroom —
een hond keek kwaad . . .

ARMOE-KIND.

Daar belde een meisje aan de deuren,
Met stukkende schoenen en jurk vol scheuren;
„M'n vader is weg en m'n moeder is dood,
Och geef me toch een stukje brood”.
Dan kreeg ze wel een boteram
Of centjes, die ze ook wel nam.
Toen kwam d'r vader op een draf
En nam 'r al d'r centjes af —
Stond even voor een kroeg te draaien,
Ging naar binnen en kocht een „taaie”

REMBRANDTPLEIN.

Een fijn diné met veel spektakel,
Met tong-gesmak en dol gekakel —
Zoo zitten zij in volle glorie:
„Waar heb je centen voor, poddorie!”

Haar vette lijf gedecolteerd
En poeder duim-dik opgesmeerd,
Haar knolneus trots omhoog gewipt.
Haar peulen-mondje slokjes nipt.

Zijn kale schedel glad als was.
Een flonker-steen op helle das,
Z'n dikke vingers ring-bezaaid,
Z'n dunne knevel punt-gedraaid

— — — — —
Het is een imponeerend paartje;
Hij heet Bram en zij heet Saartje!

—

OP EEN REGENDAG.

'n Mannetje in den regen liep
Met „fijne waar” te venten.
En hoe z'n schorre stem ook riep.
Hij beurde weinig centen.
Hij was zoo moe, hij was zoo nat,
En 't gaf zoo'n bitter schijntje, dat
In den regen venten.

'n Agentje in den regen stond,
Van helm liep een straaltje.
Hij koekeloerde naarstig rond
En maakte een verbaaltje.
Hij was zoo kwaad hij was zoo nat.
Hij had de macht, wie doet je wat? —
Hier eindigt m'n verhaaltje.

VACANTIE-LIED.

Hoera! Het is vakantie-tijd,
Van je holdriè, halo!
De boeken aan den kant geleid
Ha, holdriè halo!
Het leeren heeft vooreerst gedaan,
Nu mag ik vader helpen gaan!
Ho holdriè halo!

Nu spring ik vroeg al uit m'n bed,
Van je holdriè halo!
En kleed me, gierend van de pret,
Ha holdriè halo!
Dan breng ik brood voor buurman weg,
Is dat geen prettig leven, zeg?
Ho holdriè halo!

M'n zusje is zoo in haar schik,
Van je holdriè, halo!
Verveelt zich ook geen oogenblik,
Ha, holdriè halo!
Ze heeft vakantie-pret voor vier
En vent met groenten voor plezier!
Ho holdriè halo!

Zoo gaat het de vakantie door,
Van je holdriè, halo!
We willen niet naar buiten, hoor!
Ha holdriè halo!
We zijn al buiten, in de buurt,
Als moeder ons een boodschap stuurt!
Ho holdriè halo!

En gaan wij straks naar school weer toe,
Van je holdriè, halo!
Dan is van pret ons lijf zoo moe,
Ha, holdriè halo!
Dan zijn we de vakantie zat,
Maar ook het leeren, snap je dat?
Ach, holdriè o o !

SCHOOIERS-MIJMERING.

De zomer gaat heen en de winter die komt,
Het weer dat begint al te koelen.
Ik sukkel maar voort zonder jas, maar verdomd
Je begint het al aardig te voelen.

Straks komen de buien, met regen en wind,
Mijn magere lichaam bestraffen.
Dan is 't weer zoeken of j'onderdak vindt,
Dan kan j'in geen geen park meer maffen,

Dan mag je weer bagg'ren door sneeuw-modder-brij
Met 'n sok en 'n slof aan je voeten,
Dan loopen de menschen je haastig voorbij,
Alsof schooiers niet eten moeten.

En vraag je om werk, dan zeggen ze zuur :
„Wat heb 'k aan 'n bevenden stakker?”
Of sturen je soms van de kast naar den muur,
Je koopt d'r niks voor bij den bakker

Hoe snak ik al weer naar den zomersche tijd,
Dat 'k zwerven kan langs de velden.
Maar nou moet 'k eten — en hoe 't me spijt,
Ik ga me voor Veenhuizen melden

VAN TWEE DEFTIGE MENSCHEN.

D'r was eens een aardig meneertje,
Dat maling aan werken had.
Hij speelde veel liever mooi „weertje”
Van centen die pa-lief nog had.

Maar vadertje kwam d'r te sterven,
Meneertje dat was in z'n sas,
Hij dacht er ook heel wat te erven.
Maar zag toen dat niks er meer was.

D'r was eens een aardige freule,
Haar vader had zakken vol geld.
Ze was er zoo speelsch als een veulen
Dat huppelt in Mei op het veld.

Ze is van een jonkman gaan houën,
Die haalde met werken z'n huur.
Maar ze mocht met geen werkman trouwen —
Ze was toen al tamelijk „zuur”.

D'r was eens een sjofel meneertje,
Dat was door de honger genekt.
Hij wist zich geen raad van z'n beertjes —
Toen heeft-ie de freule „gedekt”.

Nu hebben ze samen veel centen,
En wonen aan deftige gracht,
En leven royaal van hun rente
En worden door ieder geacht

ST. BUREAUCRATIUS.

Het stond genageld in de wet,
Heel bondig en heel sober,
Dat haard en kachel moest gezet
Den eerste van Oktober.

En ieder openbaar gebouw
Dat aan de stad behoorde,
Vervulde jaarlijks vast en trouw
De wet, zooals 't behoorde.

En één van de juristenploeg
Had uit de wet gelezen,
Dat zètten slechts niet was genoeg
Er moest ook vuur in wezen.

Dus d'eersten dag die Wijnmaand zag
— Dat gold als afgesproken —
Men haalde kachels voor den dag,
Begon er in te stoken.

Maar onze bestemoêr Natuur,
Die lachte om dat zetten
Ze had geen lust zoo vroeg in vuur,
En maling aan de wetten.

Zoo zat in school en in stadhuis,
Van warmte men te hijgen,
En of men zei: Het is een kruis —
De wet sprak, je moest zwijgen.

Maar als d'Enkhuizer Lente luidt
En kou begint te komen,
Dan worden, volgens raadsbesluit,
De kachels weggenomen.

En niemand komt 't in het brein
Een vuurtje aan te leggen.
Want, of er kou of niet zal zijn
Dat zal 't papier wel zeggen!

SINECURE.

Zàg Sjors, het is weer mis vandaag
D'r komt weer niks van werken.
Dat stuk van gister in m'n kraag —
Ik kan het duivels merken!

Dat je nu zoo den heelen dag
Maar stil moet blijven zitten.
Verdomd, ik pak veel liever, zàg,
Een borrel in De Wittel

Je zit maar voor een blad papier
Een uur of wat te gapen.
Alsof je niet met meer plezier
Op bed zou liggen slapen!

Al doe je mee voor je fatsoen
Toch kan het je verdrieten —
Je wilt toch eens iets anders doen
Dan enkel proppenschieten!

Dat was me toch een goeie mop
Verduiveld dat het waar is;
Ik raakte net den kalen kop
Van d'ouwen ref'rendaris!

Zàg Sjors, daar heb ik 'n idèe!
Wat zou je der van zeggen,
Als we een uurtje, met ons twee,
Een kaartje gingen leggen?

Niet doen? O, denk je dat de chef
Weer zemelen zal knooopen?
Och kom, je weet: het is een tref
Als diè eens op komt loopen!

Hij is niet kwaad, de ouwe man,
En zal zich niet vermoeien.
Ik stuurde straks 'm een roman
Die zal 'm zeker boeien

Maar zàg! het is al etenstijd!
Wat vliegen toch die uren —
En toch nog noemt de booze nijd
Ons ambt een sinecure!

SINTERKLAAS-RIJMPJES.

ARM EN RIJK.

St. Nicolaas, die goeie man,
De vriend van arm en rijken,
Hij geeft aan wie wel koopen kan...
De anderen hebben 't kijken!

IEDER Z'N DEEL.

Wie, die op het St. Nicolaasfeest
Gerechtigd is tot klagen!
Is bij den één de Sint geweest....
Mocht d'ander pakjes dragen!

VREDE OP AARDE.

Een gouden sprookje, een wonderverhaal.
Door d'eeuwen heen-geweven.
Het wordt verteld in alle taal,
Is in alle taal geschreven :
Een lichtende star en een donkere stal,
Een maagd die een kindje baarde,
En blijde stemmen overal
Verkonden : Vrede op Aarde !

Het licht verdween, de Vrede verzwond,
Is door de menschen verdreven,
Werd omgebracht te eigen stond ;
Het sprookje is gebleven,
En droeve klachten vervangen de zang,
Gekletter van doodende zwaarden
Verslindt het heilig klok-gebang
Verkondend : Vrede op Aarde !

Maar nieuwer weten, uit klare bron,
Heeft oude sprookjes vervangen,
Verflauwende ster baarde lichtende Zon,
Begroet door zwellende zangen :
Heil U ! Bode van een Nieuwen Tijd,
Die donkere hemelen klaarde.
Uw stralend gelaat, uw heerlijkheid
Verkondt ons : Vrede op Aarde !

NIEUW-JAAR.

Een jaar is dood,
Een dag ging heen.
De aard' volbracht haar loop.
Wat henen vlood
Liet ons allen,
Wat weemoed — en wat hoop.

Een witte val
Is neer-gedaald,
Gedwarreld op de aarde.
Milliarden-tal,
Zich moe-gedwaald
Zocht rust op grond en gaarde.

Als jonge bruid
Natuur zich baadt —
Een spreij bedekt de velden —
Een stil geluid,
Een wit gewaad.
Komt ons haar ruste melden.

Een koude rust
Hangt over 't land —
Het licht zit in nevel gevangen
Mij wekt een lust
Met zachte hand;
Een lust van lente-verlangen...

WERKERS VAN HOLLAND.

Breed zijn uw ruggen,
Werkers van Holland,
Sterk zijt ge, stugge
Werkers van Holland.
Veel kunt ge dragen,
Werkers van Holland.
Lang kunt ge klagen
Werkers van Holland
Lang kunt ge mopperen in hartige taal,
Koppen van ijzer, armen van staal.

Toch zijt ge goedig,
Werkers van Holland.
Veel te lank-moedig,
Werkers van Holland.
Meer moet ge weten,
Werkers van Holland.
Meer nog vergeten,
Werkers van Holland.
Ooren genegen naar man'lijke taal,
Hoofden van was en armen van staal.

Helder uw hoofden,
Werkers van Holland!
Wakker! Beroofde
Werkers van Holland.
Nieuw uw gedachten,
Werkers van Holland!
Zamel uw krachten,
Werkers van Holland!
Strijdt met ons mee voor ons mooi ideaal,
Harten van vuur, armen van staal!

PROPAGANDA.

Daar lagen wijde velden braak,
Zoo dor en dood,
Zoo zon-gestoofd, door brand en blaak,
Dat leven vlood.

Dan kwamen mannen, breed van lijf
En kloek van hand.
En vatten aan, in nieuw bedrijf.
Het doode land.

Ze namen den grond, in parings-feest,
Met spa en ploeg,
En gaven weer van hunnen geest
Wat leven vroeg.

De zonne brandde met gloed-gelaai
Hun koppen dol;
Zij traden voort, in schat-gezaai,
En hielden vol.

Zoo gingen zij — hnn werk, hun plicht
Was hun het hoogst;
Maar hoopvol rees in blijder zicht
Een gouden oogst

Is ook ons werk niet, kameraden,
Zoo vaak bezwaard?
Maar is dan halm-bosch, vrucht-beladen,
Niet oogste waard?

22 JANUARI.

In het land van den Rus
in het land van den knoet,
het gezegend land van Vadertje,
daar is het zoo knus,
daar gaat het zoo goed,
daar stroomen rivieren, neen zeeën van bloed
O! Gezegend het land van Vadertje.

In het land van de cel
in het land van de strop,
het gezegende land van den Pope,
daar is het zoo wèl
voor een mensch zonder kop,
daar hangen zij menschen bij duizenden op,
O! Gezegend het land van den Pope.

In het land van den Dood
in het land van den straf,
het gezegende land der kozakken,
daar maken den Jood
en de Rooden ze af,
en maken het land één ontzaggelijk graf.
O! gezegend het land der kozakken.

In het land van het zwaard,
in het land van het vuur,
het gezegende land van de steppe,
daar wordt bang gestaard
naar gelukkiger uur
tot éénmaal zal komen op wieken van vuur
De Vrijheid in 't land van de steppe!

HET SOCIALISME KOMT!

Makkers, daar is er geen twijfelen aan,
Wij hebben het geloof en het weten.
Daar is er een licht in ons denken gegaan
En bracht ons een kracht, ongemeten.
Wij hebben de toekomst, wij willen de Aard!
Wij willen het werk onzer handen.
Daar is ook voor ons nog iets beters bewaard,
Wij maken gelukkiger landen.

Hoort alles en allen,
Uw klagen verstomt,
Hoort, jongen en hoort, ouden!
Het Socialisme komt, het kómt!
Niets kan het tegenhouden!

Makkers, het is slechts een schijn die verdeelt,
Daar binden ons grootere dingen.
Een beurende wil heeft ons willen gestreeld,
Wij gaan er een wereld afdwingen.
Wij hebben de toekomst, wij willen ons deel
Van alles wat groeit voor ons allen.
Wij snellen ten storm met geestes houweel
En breken onwinbare wallen.

Komt alles en allen
Wat slaapt en wat kromt
Met tartende banieren!
Het Socialisme komt, het kómt!
Eens zal het zegevieren!

Makkers, wij staan aan het roer van den tijd,
Wij maken den gang van het leven.
Wij woelen door woedende baren van strijd
En richten naar het lichten den steven.

Wij hebben de toekomst; wij willen het Al
En alles wat schoon er kan bloeien.
Wij nemen de wereld, ons stijgend getal
Bespiedt van de zege het groeien.

Trots alles en allen
Trots al wat verdomt,
Reeds kleuren onze dagen!
Het Socialisme komt, het kòmt!
Eens zal het d' wereld dragen!

KIESRECHT-REVEILLE.

Makkers ten strijd! de laatste loop
Gaaf om het kiesrecht beginnen.
Makkers, vooruit, met nieuwe hoop!
Moedig, wij zullen het winnen!
Komt uit je huizen en toont je op straat:
't Gaaf om 't recht en de macht in den staat.
Mannen, het gaaf er beginnen!

Strijders, drijft er de lauwen voort.
Stort van uw geest in hun hoofden.
Zweept hen met uw verheffend woord
Die in hun onmacht nog g'loofden.
Jaagt ze uit huis en drijft ze op straat,
Mannen en vrouwen en meisje en maat.
Allen! Miljoenen beroofden!

Vrienden op post, den laatsten slag
Gaan wij er voorbereiden.
Roept het met jub'ling: iederen dag
Is voor het Kiesrecht te strijden!
Roept het in huis en roept het op straat:
't Gaaf om de macht van 't proletariaat!
't Gaaf om de komende tijden!

HET LIED,

Door het donkere deel der steden,
In de zwarte armoebuurt,
Waar de smart, vaak stil geleden,
Door de grauwe vensters gluurt,
Waar de schaduw der fabrieken
't Zonlicht uit de straten weert,
En de dood op vale wieden
Alle dagen wederkeert;
Komen wij opnieuw getreden,
Troost te brengen met ons lied,
Van het pijnigende heden
Wijzend naar een nieuw verschiet.

Naar de wijde, grijze velden,
In het schamele gehucht
Waar veel nijv'ren, ongetelden,
Werken, maar voor and'rer vrucht.
Waar de bange, lange dagen
Henenglijden, één van toon,
En men zelfs den troost van klagen
Derven moet voor weinig loon:
Zenden wij in blijde tonen,
Na een dag die henenkroop,
Makkers, die daar verre wonen,
Levenwekkend Lied van Hoop.

In der aarde diepste schachten
Bij het glinst'rend zwarte goud,
Waar, in eeuwig-duist're nachten
Nooit een zon triomftocht houdt.
In de haven, aan de kaden,
Op de stijgers, bij machien',

Wáár ook vrucht van moeib're daden
Zwoegers zich ontrukken zien,
Overal, waar werkers klagen,
Heel hun treur'ge levensstrijd,
Komt, op wiek van klank gedragen,
Hope-brandend Lied van Strijd.

HET OUDE RAS.

Wij zijn de Zonen van het Oude Ras,
God zij Geloofd!
Wij wenden ons biddend waar Zion eens was
En buigen het hoofd.
Waarom uit Het Land ons verdreven?
O, Mozes, O, Aron, O alle profeten.
Wij moeten ons leven
Wroeten in vuil dat weg wordt gesmeten.

Wij zijn de Dochters van het Oude Ras,
Met vruchtbare lijf.
Wij tooien met linten en kleurige das
Het gloeiende lijf.
Waarom uit Het Land ons verdreven?
O, Rachel, O, Lea, O, vrouwen der vaderen
Dit doodende leven
Dooft er den gloed onzer bonzende aderen.

Wij zijn de Kinderen van het Oude Ras,
Met klarende kop,
Wij roepen ons broeders met slavende klas
En heffen ons op.
Zijn w' uit Het Land ook verdreven:
O, Reuzen van geest, uit ons volk geboren,
Wij dragen Uw leven,
En wenden ons juichend naar 't nieuw dat gaat
[gloren!

INHOUD

	Blz.		Blz.
Schoonzicht	1	Boekenheld	34
Stad in mist	2	„Intellectueel”	35
Grachtje	3	Kunstenaar	36
Mei	4	„Gouden Jeugd”	37
Mei-groet	5	Pennelikker	38
Zonnedag	6	Lakei	39
Rust-uur	7	Filantroop	40
Ochtend-Idylle	8	Zoontje	41
Lente	9	„Sociale Studiën”	42
Zomerpark.	10	De donkere Stad...	43
Avond-rust.	11	Kiekjes. Zwerver	44
Zomer	12	Armoekind	45
Sjouwers	14	Rembrandtplein	46
De Bakkers	15	Op een regendag	47
De Gravers	16	Vacantieleed	48
De Bouwers	17	Schooiers-mijmering	50
De Dokkers	18	Van twee deftige men-	
Het lied van den Kuiper	19	schen	51
Bakkers-klacht	21	St. Bureaucratus.	52
Nieuw Werkmanslied	22	Sinecure	54
Achter de Kar	23	Sinterklaas-Rijmpjes.	
De oude dag	24	Arm en rijk — Ieder zijn	
Begravenis	25	deel	56
Heertje	26	Vrede op aarde	57
Poëetje	27	Nieuwjaar	58
Studentje	28	Werken van Holland	59
Kolonist	29	Propaganda	60
Anti	30	22 Januari	61
Werrek-man	31	Het Socialisme komt	62
Kindervoeding	32	Kiesrecht-reveille	64
Geestelijke-Snert.	33		